

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармацевції
Кафедра загальної та клінічної фармакології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТА МЕДИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО

Галузь знань

22 Охорона здоров'я

Спеціальність

226 Фармація, промислова фармація

Назва освітньої програми

Фармація, промислова фармація

Рівень вищої освіти

другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний телефон	E-mail
Ганна Василівна Смірнова, ст. викладач кафедри загальної та клінічної фармакології	0997304334	sealineodessa@gmail.com
Галина Петрівна Пекліна, д. мед. наук, професор, зав. кафедри загальної та клінічної фармакології	0503908002	omi@mgu.edu.ua
Сторінка курсу у Moodle: https://moodle.mgu.edu.ua/		

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Фармацевтичне та медичне товарознавство – яка вивчає споживчу вартість товару, їх класифікацію та кодування, закономірності формування асортименту товарів і його структуру, умови зберігання товарів при транспортуванні, зберіганні, споживанні та експлуатації.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є класифікація і асортимент товарів, сфера їх застосування, технічні вимоги для перевірки параметрів якості при прийманні товарів, раціональний вибір пакування, вимоги до тари та закупорювальних засобів, маркування, організація зберігання та транспортування різних видів товарів. Вивчення предмету пов'язано з законодавчими актами України, відомчими нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією, що регламентує якість лікарських засобів, виробів медичного призначення та інших груп товарів аптечного асортименту.

Метою вивчення Фармацевтичного та медичного товарознавства – є підготовка кадрів аптечних працівників спеціалізованих закладів торгівлі виробами медичної техніки до виконання професійних товарознавчих функцій, пов'язаних із забезпеченням лікувально-профілактичних установ та населення лікарськими засобами та виробами медичного призначення, а також навчання клінічних провізорів навичкам поводження з медичними інструментами, приладами та устаткуванням

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «**Фармацевтичне та медичне товарознавство**» є формування у провізорів необхідного обсягу знань про загальні положення товарознавства, навчити вмінні систематизувати знання з товарознавчих питань при вивченні інших дисциплін: сприяти формуванню професійно необхідних знань, умінь та навичок відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики; забезпечити теоретичну базу для подальшого вивчення інших фармацевтичних та економічних дисциплін навчального плану; створити базу, яка визначає професійну компетентність та загальну ерудицію провізорів.

Передумови для вивчення дисципліни Фармацевтичне та медичне товарознавство як навчальна дисципліна базується на вивченні таких дисциплін, як українська мова за професійним спрямуванням, латинська мова, фармакогнозія, основи мікробіології, організація та економіка фармацевції, біологія з основами генетики, валеологія, гігієна у фармацевції та екологія, технологія ліків, фармакологія.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «**Фармацевтичне та медичне товарознавство**» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК. 3. Здатність визначати перспективні напрямки та завдання фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я та соціальні пріоритети у забезпеченні населення лікарськими засобами для реалізації доступної і ефективної фармакотерапії та профілактики захворювань населення.

ФК 9. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 10. Здатність організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту й впровадити в них відповідні системи звітності й обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) відповідно до вимог Національної лікарської політики, Належної аптечної практики (GPP) та здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

ФК 12. Здатність розробляти, впроваджувати та застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій, аргументувати принципи HR-менеджменту й самоменеджменту, демонструвати навички лідерства.

ФК 13. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 17. Здатність здійснювати управління знаннями про фармацевтичну продукцію та процеси від розробки препаратів до їх медичного застосування.

ФК 25. Здатність здійснювати управління маркетингом промислового фармацевтичного підприємства на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках, управляти ризиками в системі лікарського забезпечення, управляти асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках, управляти ризиками в системі фармацевтичного забезпечення.

ФК 28. Здатність розробляти та впроваджувати фармацевтичну систему якості на фармацевтичному підприємстві, систему управління якістю фармацевтичних підприємств відповідно до міжнародних та національних вимог, чинних Стандартів, здійснювати аудит якості та управління ризиками для якості фармацевтичної продукції.

Навчальна дисципліна Фармацевтичне та медичне товарознавство забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

РН 4. Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності.

РН 11. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності, виявляти резерви підвищення ефективності праці.

РН 19. Здійснювати комплекс організаційно-управлінських заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами й товарами аптечного асортименту.

РН 20. Здійснювати всі види обліку в аптечних закладах, адміністративне діловодство. Здійснювати процеси товарознавчого аналізу, забезпечувати вхідний контроль якості лікарських засобів та документувати їх результати.

РН 21. Розраховувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (оптововідпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та вироби медичного призначення.

РН 22. Здатність розробляти, впроваджувати та застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP.

ПРН 24. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

ПРН 29. Визначати вплив факторів навколишнього середовища: вологи, температури, світла, тощо на стабільність лікарських засобів та виробів медичного призначення

ПРН 34. Рекомендувати споживачам лікарські засоби та товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- Нормативну документацію на товари аптечного асортименту.
- Асортимент та товарні види товарів аптечного асортименту.
- Умови транспортування товарів аптечного асортименту.
- Порядок проведення товарознавчого аналізу товарів аптечного асортименту.
- Оцінювання якості товару за показниками: зовнішній вигляд, пакування, маркування товарів.
- Правила приймання цих видів товарів.
- Документацію, яка повинна супроводжувати товар конкретних видів.
- Умови зберігання для кожної групи товарів
- Засвоїти основні поняття, пов'язані з товарознавчим аналізом товарів фармацевтичного та медичного призначення.
- Засвоїти систему класифікації та кодування фармацевтичних та медичних товарів у Товарній номенклатурі зовнішньої економічної діяльності (ТН ЗЕД);
- Засвоїти систему кодування Міжнародної асоціації ЕАМ (Еигореап Агіісіе КитЬегіпд); систему класифікації товарів в Україні;
- Засвоїти типи, розміри, класифікацію та маркуванням тражисріші тари;
- Знати властивості, маркування та зберігання основних матеріалів (металевих та неметалевих), які використовуються у медицині та фармації;
- Засвоїти класифікацію, асортимент, маркування, зберігання та товарознавчий аналіз загальнохірургічних та спеціальних медичних інструментів;
- Засвоїти класифікацію, асортимент, пакування, маркування та зберігання шовного матеріалу, проколюючих голок, інструментів та апаратів для проколів, ін'єкції, трансфузій та відсмоктування.

Уміння:

- Перевірити правильність оформлення запропонованого документу у відповідності з договором на постачання продукції.
- Скласти необхідні документи при виявленні недостачі товару по кількості або якості.
- Провести товарознавчий аналіз усіх видів товарів, які можуть придбавати та продавати аптечні мережі відповідно до документації на них.
- Заповнити необхідну документацію на прийнятий товар.
- Розподілити прийнятий товар по відділах зберігання.
- Прийняти і відпустити товар з урахуванням його терміну придатності.
- Перевірити правильність зберігання лікарських засобів відповідно їх фізико-хімічним властивостям.
- Визначити функції, ідлцзадачі, особливості та основні етапи товарознавчого аналізу;
- Ідентифікувати види та позначення нормативної документації (НД);

- Продемонструвати навички роботи з НД для проведення товарознавчого аналізу медичних та фармацевтичних виробів.

Навички:

- Продемонструвати знання класифікації, асортименту;
- Проаналізувати пакування, маркування, транспортування та асортимент медичних товарів.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	28 / 12	56 / 12	36 / 96	4 / 4	8 / 8	обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	усього	денна форма			Заочна форма			
		у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Нормативна документація на медичні та фармацевтичні товари.	8	2	4	2	12	2	2	8
Тема 2. Класифікація товарів. Кодування товарів	8	2	4	2	12	2	2	8
Тема 3. Основи товарознавчого аналізу медичних та фармацевтичних товарів	8	2	4	2	12	2	2	8
Тема 4. Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології.	8	2	4	2	8			8
Тема 5. Пакування, маркування та транспортування медичних товарів.	8	2	4	2	12	2	2	8
Тема 6. Товарознавчий аналіз транспортної тари.	8	2	4	2	12	2	2	8
Тема 7. Основи матеріалознавства фармацевтичних товарів та медичних товарів	8	2	4	2	12	2	2	8
Тема 8. Металеві матеріали, які застосовуються в медицині і фармації.	8	2	4	2	8			8
Тема 9. Товарознавчий аналіз загально хірургічних інструментів: ріжучих, затискних та відтискних	8	2	4	2	8			8
Тема 10. Товарознавчий аналіз загально-хірургічних зондуючих та бужуючих інструментів.	8	2	4	2	8			8
Тема 11. Неметалеві матеріали, які застосовуються у фармації та у медицині	20	4	8	8	8			8
Тема 12. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих хірургічних голок.	20	4	8	8	8			8

Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій та відсмоктування.									
<i>Усього годин</i>	120	28	56	36	120	12	12	96	
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН									

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Нормативна документація на медичні та фармацевтичні товари. Поняття про товар і його споживчу вартість. Визначення понять «товар», «асортимент товарів». Якість товарів як основна категорія товарознавства Виникнення і розвиток товарознавства. Предмет товарознавства. Мета і задачі товарознавства в системі підготовки провізорів на сучасному етапі розвитку фармації. Інтеграція товарознавства з іншими дисциплінами. Визначення поняття «стандартизація». Принципи, рівні, суб'єкти та об'єкти стандартизації. Основні цілі і задачі стандартизації. Визначення поняття «стандарт» Види стандартів. Позначення нормативної документації (НД). Структурні елементи національного стандарту, аналітичної нормативної документації (АНД). Правила побудови і викладу технічних умов (ТУ). Вимоги до позначень стандартів і технічних умов. Порядок затвердження та термін дії нормативної документації.	4	2
2	Тема 2. Класифікація товарів. Кодування товарів. Поняття про класифікацію товарів та її категорії. Мета, призначення, ознаки і загальні правила класифікації. Види класифікації товарів. Системи кодування товарів. Внутрішнє кодування. Система кодування в товарній номенклатурі зовнішньоекономічної діяльності (ТН ЗЕД). Штрихове кодування.	4	2
3	Тема 3. Основи товарознавчого аналізу медичних та фармацевтичних товарів. Визначення понять «аналіз», «товарознавчий аналіз», «експертиза», «товарна експертиза». Функції, цілі та задачі товарознавчого аналізу. Особливості товарознавчого аналізу медичних та фармацевтичних товарів. Основні етапи товарознавчого аналізу. Вимоги до медичних та фармацевтичних товарів. Основні властивості матеріалів (фізичні, хімічні, технологічні та ін.), що забезпечують якість товарів. Поняття про товарознавчі операції, їх класифікація та характеристика. Приймання та відпуск товарів, оцінка якості, організація зберігання і транспортування. Процес руху товарів в аптечній мережі і товарознавчі операції, пов'язані з ним. Порядок складання договорів з постачальниками медичних та фармацевтичних товарів.	4	2

4	<p>Тема 4. Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології. Товарні види, асортимент інструментів та обладнання, які застосовуються при роботі з гіпсом. Інструменти для скелетного витягування. Інструменти, які застосовуються при остеосинтезі. Асортимент шин медичних. Класифікація за призначенням обладнання, яке застосовується у травматології, та технічні вимоги до нього. Товарознавчий аналіз інструментів та обладнання для травматології при їх прийманні. Зберігання технічних засобів для травматології.</p>	4	
5	<p>Тема 5. Пакування, маркування та транспортування медичних товарів. Класифікація медичних товарів в залежності від умов зберігання: за фізико-хімічними властивостями, способом застосування, терміном придатності, видами і способами пакування, і органолептичні показники якості, вимоги до якості медичних товарів. Пакування та його функціональне призначення, властивості пакування. Пакування, маркування та транспортування медичних товарів.</p>	4	2
6	<p>Тема 6. Товарознавчий аналіз транспортної тари. Типи та розміри транспортної тари. Класифікація транспортної тари. Уніфікація тари. Транспортне маркування. Основні, додаткові та інформаційні написи. Маніпуляційні знаки. Транспортне устаткування. Технічні вимоги до транспортної тари.</p>	4	2
7	<p>Тема 7. Основи матеріалознавства фармацевтичних товарів та медичних товарів. Класифікація матеріалів, їх властивості, області застосування у фармації. Класифікація, склад, властивості, відомості про технологію їх виготовлення. Вимоги до якості. Маркування, пакування, умови зберігання. Стерилізація.</p>	4	2
8	<p>Тема 8. Металеві матеріали, які застосовуються в медицині і фармації. Визначення поняття «метали», їх характерні властивості, класифікація. Основні вимоги до металевих матеріалів, які використовуються для виготовлення медичних виробів. Класифікація металів та сплавів. Фізико-механічні показники чорних і кольорових металів. Чорні метали і їх сплави (перелік і визначення). Леговані сталі (визначення). Показники якості металів і сплавів. Класифікація сталей по ступеню легування. Корозійно - стійкі нержавіючі сталі. Кольорові метали і їх сплави (основний перелік і визначення). Фізико-хімічні властивості міді і її сплавів. Основні мідні сплави і їх марки, вживані для виготовлення медичних інструментів. Дорогоцінні метали (перелік, властивості і вживання в медицині). Поняття про технологічний процес виготовлення медичних виробів. Матеріали для виготовлення медичних інструментів. Поняття про корозію металів і захист від неї.</p>	4	
9	<p>Тема 9. Товарознавчий аналіз загально хірургічних інструментів: ріжучих, затискних та відтискних. Класифікація медичних інструментів. Перевірка на корозійну стійкість. Класифікація загально хірургічних інструментів. Ріжучі інструменти (ножі і скальпелі, долота медичні, молотки хірургічні, розпатори, ножиці і пили медичні, кусачки кісткові). Затискні інструменти (затискачі кровоспинні, затискачі для тимчасового перетину судин, затискачі шлункові і кишкові, голкотримачі, корнцанги, пінцети, щипці).; Основні елементи конструкції. Матеріал, який використовується для виготовлення медичних інструментів. Класифікація. Асортимент. Технічні вимоги. Функціональні випробування. Пакування, маркування, транспортування, зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Правила приймання та обліку. Відтискні інструменти (гачки, ранорозширювачі, лопаточка Буяльського, шпатель та ін.).</p>	4	

10	Тема 10. Товарознавчий аналіз загально-хірургічних зондуючих та бужуючих інструментів. Зондуючі та бужуючі інструменти. Основні елементи конструкції. Класифікація. Асортимент. Технічні вимоги. Функціональні випробування. Пакування, маркування, транспортування, зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Правила приймання та обліку.	4	
11	Тема 11. Неметалеві матеріали, які застосовуються у фармації та у медицині. Визначення поняття «скло». Склад і властивості скла. Класифікація скла для медичних виробів за призначенням. Керамічні матеріали (визначення, склад і властивості). Деревина, картон, папір, шкіра та її замітники. Вимоги до якості матеріалів, маркування, пакування, зберігання, стерилізація та дезінфекція	8	
12	Тема 12. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих хірургічних голок. Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій та відсмоктування. Шовні матеріали та їх призначення. Класифікація шовних матеріалів. Шовні матеріали, які розсмоктуються: кетгут, окцелон, вікріл та ін. Шовні матеріали, які не розсмоктуються: нитки лляні, нитки із лавсану, волос кінський, дріт металевий, скобки Мішеля. Шовні матеріали, які умовно розсмоктуються. Товарні види. Технічні вимоги до шовних матеріалів. Стерилізація шовних матеріалів. Пакування, маркування, транспортування та зберігання шовних матеріалів відповідно до стандартів. Голки хірургічні. Класифікація голок за призначенням: хірургічні, шкірні, загального призначення (товсті і тонкі), очні, обколюючі, кишкові (зігнуті, прямі, з плоскоовальною частиною), судинні (зігнуті і прямі), ниркові. Товарні види. Класифікація голок в залежності від їх конструкції: за формою, за ступенем згину, перерізом і вістрям, формою вушка, розміром. Голки атравматичні. Голки та вилки лігатурні. Умовні позначення голок. Технічні вимоги до голок. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи стерилізації голок хірургічних, вилок та голок лігатурних. Способи визначення якості. Зшиваючі хірургічні апарати. Шприци для ін'єкцій. Класифікація шприців за конструкцією та призначенням. Шприци типу «Рекор» (розбірний, комбінований, безперервної дії). Шприци для промивання порожнин та вливань (Жане). Шприци скляні типу "Луєр", полімерні. Шприцтубик. Голки ін'єкційні та пункційно-біопсійні. Технічні вимоги. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Футляри для стерильного зберігання шприців і голок ін'єкційних. Троакари. Апаратура для трансфузій, нагнітання та відсмоктування.	8	
	Всього	56	12

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «**Фармацевтичне та медичне товарознавство**» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу та підготовка до практичних занять.
3. Консультації з викладачем протягом семестру.
4. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
5. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
6. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Нормативна документація на медичні та фармацевтичні товари.	2	8
2	Тема 2. Класифікація товарів. Кодування товарів	2	8
3	Тема 3. Основи товарознавчого аналізу медичних та фармацевтичних товарів	2	8
4	Тема 4. Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології.	2	8
5	Тема 5. Пакування, маркування та транспортування медичних товарів.	2	8
6	Тема 6. Товарознавчий аналіз транспортної тари.	2	8
7	Тема 7. Основи матеріалознавства фармацевтичних товарів та медичних товарів	2	8
8	Тема 8. Металеві матеріали, які застосовуються в медицині і фармації.	2	8
9	Тема 9. Товарознавчий аналіз загально хірургічних інструментів: ріжучих, затискних та відтискних	2	8
10	Тема 10. Товарознавчий аналіз загально-хірургічних зондуючих та бужуючих інструментів.	2	8
11	Тема 11. Неметалеві матеріали, які застосовуються у фармації та у медицині	8	8
12	Тема 12. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих хірургічних голок. Товарознавчий аналіз інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій та відсмоктування.	8	8
	Всього	36	96

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання

Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т. ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР, перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т. ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	---	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацювати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано

82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Медичне та фармацевтичне товаровознавство: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / І.І. Баранова, С. М. Коваленко, Д. В. Семенів та ін. – Харків: НФаУ: Золоті сторінки, 2017. – с. 320
2. Медичне і фармацевтичне товаровознавство: навч. посіб. (для вищ. навч. закл.) / Б.П. Громовик, Н. Б. Ярмо, І.Я. Городецька, О.М. Корнієнко, Н.Л. Ханік. - За ред. проф. Громовика Б.П. - Вінниця: Нова книга, 2015. - 496 с.: іл.
3. Медичне та фармацевтичне товаровознавство : підручник у 2-х ч. Частина 2 / 1.1. Баранова, С. М. Коваленко, Ю. О. Безпала, Т. В. Дядюн, С. О. Мамедова. - Х. : НФаУ : Оригінал, 2016. - 304 с.
4. Медичне та фармацевтичне товаровознавство : підручник у 2-х ч. / І. І. Баранова [та ін.]. – Х. : НФаУ : Оригінал, 2016. – Ч. 2. – 304 с.
5. Батутіна А.П., Ємченко І.В. Експертиза товарів: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2013. - 278 с. 5. Гридасов В.І., Винник О.В. Фармацевтичне товаровознавство. Х.: Вид. НАФАУ, 2012. - 172 с.
6. Медичне та фармацевтичне товаровознавство : методичні рекомендації з підготовки до аудиторного контролю якості здобувачів вищої освіти заочної форми навчання / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, С. В. Бреусова, О. Є. Макарова, Ю. О. Безпала. – Харків : НФаУ, 2018. – 28 с.
7. Медичне та фармацевтичне товаровознавство: навч. посібник. /О.Б. Калущка, Т.А. Грошовий, А.В. Знаєвська, М.Б. Демчук. – Тернопіль: ТДМУ, 2017. – 484с.
8. Медичні прилади. Глюкометри: методичні рекомендації для аудиторної роботи / І. І.Баранова, О. М. Безчаснюк, С. М. Коваленко, С. В. Бреусова, Ю. О. Безпала, М. В. Нікітіна.– Харків: НФаУ, 2020. – 34 с.
9. Медичні апарати. Іригатори: методичні рекомендації для аудиторної роботи
10. І. І. Баранова, С. М. Коваленко, С. В. Бреусова, Ю. О. Безпала, О. М. Безчаснюк, М. В. Нікітіна. – Харків: НФаУ, 2020. – 36 с.
11. Медичні апарати. Небулайзери та інгалятори: методичні рекомендації для аудиторної роботи/ Баранова І. І., Безпала Ю. О., Коваленко С. М. Бреусова С. В., Безчаснюк О. М., Нікітіна М. В. – Харків: НФаУ, 2020. – 44 с.
12. Медичні прилади. Термометри: методичні рекомендації для аудиторної роботи / І. І.Баранова, С. В. Бреусова, С. М. Коваленко, Ю. О. Безпала, О. М. Безчаснюк, М. В. Нікітіна.– Харків: НФаУ, 2020. – 32 с.
13. Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство: методичні рекомендації для викладачів / І. І. Баранова, С. В. Бреусова, С. М. Коваленко та ін. – Харків: НФаУ, 2019. – 130 с.

Допоміжна

1. Медичне та фармацевтичне товаровознавство: навч. посіб. для студентів ВНЗ / О.Б. Калущка [та ін.]. – Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2017. 483с.

2. Гридасов В.І., Оридорога Л.М., Винник О.В. Фармацевтичне і медичне товарознавство: Підруч. для студ. вищ. фар мац. навч. закл. та фармац. фтіввищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акрид. (2-е вид.). – Х.: Вид-во НФаУ; "МТК-книга". 2004. – 160с.
3. Належні практики у фармації: практикум для студ. вищих мед. навч. закладів / Н.І. Гудзь, Т.Г. Калинюк, С.Б.Білоус, К.І. Сметаніна; за ред. Т.Г. Калинюка. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 368 с.
4. Фармацевтичне і медичне товарознавство: Посіб. для студ. вищ. фармац. навч. закладів. /В.І. Гридасов, Л.М. Оридорога, О.В. Винник. - Х.: Вид-во НФаУ; Золоті сторінки, 2002. -160 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Фармацевтична енциклопедія (pharmencyclopedia.com.ua)
2. Сайт МОЗ України – <http://www.moz.gov.ua>
3. Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я – <http://www.who.int/en/>
4. Законодавство України (урядовий портал) Кодекси і закони України, Укази Президента України, Постанови і Декрети Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http:// zakon.rada.gov.ua/](http://zakon.rada.gov.ua/)
5. Нормативні акти Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http:// mozdocs.kiev.ua](http://mozdocs.kiev.ua)
6. Державний формуляр лікарських засобів/ МОЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/informatsijno-poshukova-sistema-elektronnij-formulyar>
7. Компендіум(Лікарські препарати) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://compendium.com.ua/>
8. Електронна бібліотека циклової комісії фармацевтичних дисциплін [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://zkpharmvmfk.blogspot.com/p/blog-page_19.html